

Літаратура і мастацтва

Год выдання 33-і
№ 17 (1966)
26 лютага 1965 г.
ПЯТНІЦА
Цана 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНнікаў БССР

ЖЫВЫЯ ВОБАРАЗЫ І ШТУЧНЫЯ КВЕТКІ

Агляды мастацкай самадзейнасці — з'ява на такія ўжо рэдкія. Песні, танцы, музыкі... І толькі эрэду, каб даць пачынаць ці арыентаваць значыць свае месцы і каб не атрымацца ў гэты час паўза, на авансцену перадае сабой, выходзіць чыталіцы, прадстаўнікі некаторых лічачы, найбольш «сумнага» жанру. Наогул драматычнае мастацтва на аглядах часцей за ўсё амаль зусім не прымаецца ў разлік.

БЕЗ СЕНТЫМЕНТАЛЬНАСЦІ

Усіх іх было дзесяць. Дзесяць розных самадзейных калектываў, якія бралі ўдзел у аглядах, дзесяць вельмі розных спектакляў. Звычайна, калі размова ідзе пра самадзейнасць, пра яе гаворыць пра іх професію, род заняткаў. Ішчы і да гэтага часу нарэдку сустракаем у праграмах пачоб з прозаічнымі выданнямі той ці іншай назвы іх прад'явілі ці паслалі. І часцей за ўсё гледзячы больш звяртаюць увагі на апошняе.

Наогул, самадзейных артыстаў, іх кіраванні ў асноўным толькі хваліць, калі ж крытыкуець, то з вялікай асцярожнасцю. У васім разе, лаўровых вяночкаў на іх долю трапляе куды больш, чым прафесіянальным творцам. Вядома, людзі, якія ўдзельнічаюць у мастацкай самадзейнасці, звычайна занадта зацікаваныя і спецыяльна перадаюць, заслугуючы павялічанае увагу. Не кожны можа і ўмець адабраць свой вольны час мастацтва. Далека не ў кожнага хапаче на гэты выткі, выткімі, калі хочацца — энтузіязму.

Аднак захапляцца толькі энтузіязмам — значыць не бачыць перспектывы росту самадзейнасці і, фактычна, не верыць у яе сілы. Сяння тэатральныя калектывы даўно перажылі свой дзіцячы ўзрост — і гэта лічыць раз павердзены абласны агляд. Вось чаму пра іх і з ім трэба гаварыць адкрыта, падаросламу. Пра песні, дасягненні. Пра нядачы. Пра тры праблемы, якія ставяць перад удзельнікамі і якія трэба нейкім чынам вырашаць.

СПЕКТАКЛЬ ПАЧЫНАЕЦЦА З ПЕСЫ.

Ісціна гэтая ўсім даўно вядома. Асабліва ў тэатрычным плане. Горш, калі даводзіцца сустрэцца з практыкай. Калі раз-

Анатоль САБАЛЕЎСКІ

мава заходзіць пра сучасныя п'есы, звычайна, кіруючы самадзейнасцю амаль аднаголька адказваючы, што іх цяжка знайсці, што вельмі і вельмі не хапае добрых твораў. І гэта так на самай справе.

А між тым пэўны вакуум у драматургіі ўвесь час запўняецца. Усёазаможна ўпраўленне на аснове аўтарскіх правоў распаўсюджвае п'есу за п'есай. Утварэўца сваёй калектыву твораў звяртае на сябе ўвагу, гэтыя п'есы шмат ставяць, шмат пра іх пішуць. Яны, што на звычайна, уважліва і моцна.

Вельмі добра, калі аматары самі шукаюць для сябе п'есу. Ініцыятыва — справа добрая. І былі б з усім недарэчы яе стрымліваць, сілком навазвясць нейкі чужы выбар ці чужое рашэнне. Але нехта пры гэтым не лічыцца і з іншым. Пакуль што не кожны ішчы калектыву знаходзіцца на такім творчым узроўні, каб лёгка арыентавацца ў драматургіі, выказаць бачыць яе становішчы і слабыя якасці.

Драматычны калектыву Старадарожскага Дома культуры паставіў п'есу С. Галавінскага «Далёкае рэха». Завалася б, усё ў ёй ёсць, што патрэбна п'есе, — драматызм падзеі, людзі, думкі, пафас...

Матэрыял у творы сам па сабе небага. Але, божа мой, як прымытаю і банальна напісана «Далёкае рэха»! Усё разлічана на слых, чулівацца.

Самодзейныя артысты стараюцца як мага лепш іграць у спектаклі. Асабліва запала ў пемляч В. Трус, выканваючы галоўную ролю Марыі Дашкіна. Яе шырыня, адкрыты твар. Далікатныя вочы. Яе засяроджанасць, роздум. І міжволі пачынаеш думаць пра іна-

СВАЁ І ЧУЖОЕ.

З калектывам Барысаўскага народнага тэатра і перш за ўсё з рэжысёрам Ф. Міхайлавым мож-

ФІНІШ ПЕРАКЛІЧКІ СЕЛЬСКІХ КЛУБАЎ

У Маскве адкрыўся злет пераможцаў усесаюзнай пераклічкі сельскіх клубаў.

120 тысяч сельскіх асяродкаў культуры краіны ўдзельнічалі ў гэтым спецаб'ядненні аглядах. Пераклічкі, якая пачалася па ініцыятыве ўсёлабінаў, ажывіла ўсю культуру-асветную работу ў калгасах і саўгасах, прымушала да яе новых шматлікіх актывістаў. У РСФСР легас створана звыш трынаццаці тысяч сельскіх гурткоў мастацкай самадзейнасці.

На вёсцы стала больш школ і ўніверсітэтаў культуры. Павзліся ўргкі грамадскіх професій, штабы па арганізацыі апапчунку, пазаштатныя агляды культуры, народныя кніжныя магазіны, музеі. Грамадскі актыву сельскіх клубаў дасягае амаль 900 тысяч чалавек.

ТАСС.

КАНФЕРЭНЦЫЯ КІНАРАБОТНІКАЎ

Учора ў памяшканні студыі «Беларусьфільм» адкрылася творчая канферэнцыя, прысвечаная вынікам работ кінастудыі «Беларусьфільм» за 1964 год. На канферэнцыю запрошаны члены Саюза кінарэжысёраў БССР. Прысутнічаюць госці з Масквы. Удзельнікі канферэнцыі прагледзілі фільмы «Крыніца», «Масква — Генуя», «Сеня».

На ініцыятыву перадаваў кінарэжысёраў сваю работу. Будучы прадзюсар фільма «Пісьмы да жыцця», «Праз могілкі», потым паўднёва абмеркаванне новых работ студыі. З уступным словам выступіў член сцэнарыя-рэдакцыйнай калегіі студыі «Беларусьфільм» К. Губарэвіч.

У КНИГУ ГОНАРУ

За доўгую і бездарожную работу старшы кінамаханік смаргонскага кінастудыі В. У. Падбарэцкі занесен у Кнігу гонару Дзяржаўнага камітэта Савета Міністраў БССР па кінематографіі.

35 гадоў свайго жыцця адваў Барыс Уладзіслававіч любімай справе. На рахунку ў яго звыш 10 тысяч кінаметраў. Наватар змяшчаў і адставаў 20 кінастановак.

На ініцыятыву перадаваў кінарэжысёраў сваю работу. Будучы прадзюсар фільма «Пісьмы да жыцця», «Праз могілкі», потым паўднёва абмеркаванне новых работ студыі. З уступным словам выступіў член сцэнарыя-рэдакцыйнай калегіі студыі «Беларусьфільм» К. Губарэвіч.

На ініцыятыву перадаваў кінарэжысёраў сваю работу. Будучы прадзюсар фільма «Пісьмы да жыцця», «Праз могілкі», потым паўднёва абмеркаванне новых работ студыі. З уступным словам выступіў член сцэнарыя-рэдакцыйнай калегіі студыі «Беларусьфільм» К. Губарэвіч.

На ініцыятыву перадаваў кінарэжысёраў сваю работу. Будучы прадзюсар фільма «Пісьмы да жыцця», «Праз могілкі», потым паўднёва абмеркаванне новых работ студыі. З уступным словам выступіў член сцэнарыя-рэдакцыйнай калегіі студыі «Беларусьфільм» К. Губарэвіч.

ЦЯЖКАСЦІ ЖАНРУ

арымліваўся суха, нагадала ланцюж, дзе-нідзе выступленне траціла мастацкай вартасці.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Я з тае, каб агітбрыгады развіліся ў агітбрыгады, як гэта прапануе тав. Радзівілаў. Толькі шкада, што аўтар артыкула нічога не скажаў пра падытоўку кіраўнікоў агітбрыгады.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

ЦЯЖКАСЦІ ЖАНРУ

арымліваўся суха, нагадала ланцюж, дзе-нідзе выступленне траціла мастацкай вартасці.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

ЦЯЖКАСЦІ ЖАНРУ

арымліваўся суха, нагадала ланцюж, дзе-нідзе выступленне траціла мастацкай вартасці.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

ЦЯЖКАСЦІ ЖАНРУ

арымліваўся суха, нагадала ланцюж, дзе-нідзе выступленне траціла мастацкай вартасці.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Мне здаецца, што кіраўнікі агітбрыгады абавязкова павіны добра ведаць, больш ж частка тэатральнага агляду засноўваецца на музычным матэрыяле. Удала падбраць мелодыю куплету, песню да народнай, дадаць «музычны фон» да асобных сцэнаў — усё гэта не зробіць агітбрыгу, глузі да музыкі.

Ул. І. ЛЕНІН. Скульптар Ул. АНАНЬКА.

СЛЕТА дзень 23 лютага для беларускіх майстроў вывучэнчага мастацтва быў асабліва хвалеючы. Сяга 47-й гадына Савецкай Арміі і Ваенна-чыгуны, што мастакі выдучу бар'ябу на такім аказным фронце, лже змагаючы светлагімі, ён пазнаў беларускіх мастакам творчых поспехаў на ўсесаюзнай мастацкай выставе «На парце міру», якая адкрылася ў Маскве 9 мая.

Ал імя праўлення Саюза мастакоў БССР прысутных павінаваў в. а. старшыня праўлення Н. Воранаў. Ваенна-патрыятычная тэма, сказаў ён, з'яўляецца крыніцай натхнення многіх нашых мастакоў. Гэтая выстаўка шмат у чым стала экзаменам для іх. Яна — анікі настольнай працы вялікага творчага калектыву, які папоўніў творчае моладзь. Мастакі Савецкай Беларусі, падкрэсліў Н. Воранаў, аб'яднаны адзінаствам творчых прыяцельскіх саюзніцтваў, будучы і надалей працаваць актывна, рыхтуючыся да слаўных дат 50-годдзя Вялікага Кастрычніка і 100-годдзя з дня

Ф. ДАРАШЭВІЧ. «Стралайце! Не шкадуіце нас».

агітбрыгада не стала калектыву, што яе можна збіраць ад выпадку да выпадку, да пэўных «магмападу» ўдзельнікаў брыгады? Удзельнікі брыгады не трэба, маўляў, спецыяльна вынаважыць дадзеныя. Пры такім поглядзе чынік падбраць неабходны рэпертуар, перадаць яго на мову сэнзійных дэвізаў.

Калі выступленне агітбрыгады цікава і яркае, значыць добра працаваў рэжысёр. Канцэрт агітбрыгады — гэта перш за ўсё тэатральнае відэа, тэатральнае дэмане, без рэжысёра яго стварыць нельга. А што ў нас адбываецца цяпер? Многія праграмы агітбрыгад грунтуцца выключна на размовах, дэмане ў іх адсутнічае. Гэта змяняе магчымасці артыстаў, робіць выступленне аднастайным, збывае мастацкую мову паказу.

Важнай уласцівасцю агітбрыгады з'яўляецца ўмоўнасць, некаляра доля пераборшчына. Сягара ж не можа абходзіцца без завастрэння і гіпербалацы. А буда нашых выступленняў у тэатры, што мы часта з'яўляем не бачым вобразам, не ўнімваемся да абагульненняў. У нас адсутнічае рэжысёрнае прычытанне сцэнарыяў. Некаляра лічачы, што

Калі заходзіць гутарка пра агітбрыгады, меркаванні выказваюцца сямія розныя. Агітбрыгады іх раз называюць групы ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці — чыталіцы, спевачы, танчоры, якія ездзяць з канцэртамі ў поле. Такія брыгады жыццў надуюць: звычайна толькі ў часе пасяўной, уборачнай і іншых кампаній. Есць і іншыя агітбрыгады. Яны працуюць пастаянна, маюць спецыяльныя праграмы. Да такіх брыгад належыць наш мастацкі калектыву «Браслаўскае зорачка». У яго ўваходзяць энтузіасты самадзейнасці ўрач Міхаіл Мацун, бухгалтар Аляксандр Свіла, работніца райспажыўсаюза Валя Пандуфара, зваршчыца АТК Міхаіл Сухоўскі, служачыца банка Ларыса Гаравец, Соня Лукашэвіч, Вера Сушко. Невялікі склад калектыву дазваляе нам хутка збіраць удзельнікаў, апэратывна адгукацца на заяўкі з месца.

Спачатку мы выступалі са зборнымі канцэртамі. Потым паставілі тэатральнае паказ «Сеня ў нумары» (сцэнарый Я. Сабанеўскага). Следзім за першай п'есе падыткаванна д'руга праграма. Складалі яе самі. У сцэнарый шмат увагі аддалі ўсплеленню перадавых людзей раёна

НЕПРАТАПТАНЫМІ СЦЕЖКАМІ

«У аснове таленту пейзажыста заўсёды ляжыць шчырае любоў да прыроды. Зраўнець, адуць прыроду, здолець падслухаць яе гомонку не ўсім дадзена...» Гэтыя словы выдатнага савецкага мастака В. Вялічкага-Брулі мімаволі ўзнікаюць у памяці, калі агледзіць выстаўку беларускага пейзажыста Івана Васільевіча Карасёва, адкрытую ў Мінскім салон-магазіне.

Першае, што кірае гледача, — гэта падзіячым шчырае, прадзівае любоў мастака да беларускай зямлі, да блізкіх сэрцу конага беларуса стромкіх бярэзаў, гаманлівых ручайкоў, маўклівых пад снегам абрусам паляў.

Мастак вельмі добра разумее прыроду. І яна ў шматлікіх пейзажах І. Карасёва заўсёды паўстае ў новым, дагэтуль нябачаным святле, узнёсла, апаэтызавана.

І. Карасёў вельмі сціпла, адданы сваёй справе чалавек. Ён не любіць выстаўляць на суд грамадскасці няспелыя творы. І маюць таму аматары выяўленчага мастацтва, трапіўшы на яго персанальную выстаўку, нібы навава адрылі для сябе гэтага шанавага і ўдзімлага пейзажыста. Палотні І. Карасёва не «агушчаюць» выразнасцю форм і яркасцю фарбаў. Аднак калі іх заўсёды хочацца пастаяць, падумаць, ад-

чуць разам з мастаком прыгажосць роднага краю.

«Маладое жыта» — адна з лепшых карцін выстаўкі. Намалювана яе вельмі проста. На пародным плане намалювана сучасная сцяна маладога жыта, якое толькі-толькі пачало набіраць сілу. Колькі ў ім харства, пазізі... Вобраз жыта м'яжволі асаціруецца з вобразам чалавека, хлопчыка гэтак гадло васьмі-дзевяці. Дзіця ішчы нафта магло, але яно ўжо набірае сілу і размаіне часам, як дарослыя. Палотно напісана шырокімі савітамі мажэма і аўтар карціны не перадавае натуральнасці асобы наліска, але яны адчуваюцца самі па сабе, бо для іх знойдзены адзіны, характэрны тон і колер.

Дарчым, мастак вельмі тонка адчувае колер. У звычайным, на першы погляд, мала чым прыкметным кутку прыроды, ён умее знайсці такія калорыяныя спалучэнні, такое багацце жывапісных тонаў, што прырода раскрываецца гледачу нібы новай сваёй гранню. І хочацца ішчы і ішчы раз адчуць асалоду ад назірання гэтага цудоўнага харства.

Некаторыя карціны І. Карасёва, як, напрыклад, «Беларускі пейзаж», носяць эпічны характар. Гэты пейзаж нейкімі сваімі ноткамі сугучны апошцы Якуба Коласа «Новая зямля». Засянежаны блакітны абшар. На гарызонце сучасная, глухая сцяна лесу. У самым кутку ўтульна прымацавана адзінокая хата. А навокал такая цішыня, такі спакой, што здаецца ўсё жывое вымерла. Але гэта толькі здаецца. Іжыць след, што праразаў снежную ціліну, сведчыць аб тым, што тут яшчэ праішоў чалавек. А калі лепш прыгледзецца, дык можна заўважыць і пасіпель ад холоду маладых асіні, і бярэ-

НА ТЭМЫ МАРАЛІ З ДАРЭННЕ ЛЯ ГАСЦІНЦЫ «ДЗВІНА»

Вось сяджу і шукаю ў памяці слова, якое б адно перадало ўсю гаму пачуццяў і асяцяцця, выплываючы, выплываючы, пра які хачу расказаць. Шукаю, і ніякіх словаў не знайду. Фаназія? Славабага. Разбясчана? Злечынная раскісна? Тармазны сістэмы ў магіжлі Таксама не тое.

Урэшце, з факта і пачну. 17 снежня мінулага года, у дзень, калі ўсе мы, хто з большай, хто з меншай святасцю, адзначалі саракагоддзе беларускага кіно, з адным са сціпых работнікаў кінафілія, кіраўніком кінастудыі Віцебскага раёна Александром Іосіфавічам Сегалем задрысла нясчасце.

Разам з двума таварышамі па рабоце, майстрамі па кінаапаратуры, Іосіфавічам і Дзямідавым ён зашоў падвечар у буфет гасцінцы «Дзіна», каб выпіць шлікуну віна—што ні кажа, а настроі быў усё-такі ішоў. Пасядзеўшы за сталікам дваццаць-трыццаць хвілін, падняўся і рушыў далей. Але ля выхадзі з гасцінцы да Сегала зварнуўшы досыць інтэлігентна з выгляду мужчына—пры гэтуху, кепелюшы, у модным светлым паліто.

— Што новага на культурным фронце, дырэктар?

Сегаль сапраўды працаваў коліс дырэктарам раёнага Дома культуры, і таму спыніўся—падумай, мо хто знавім. Угледзеўся—не, гэты блудны твар ніякіх успамінаў не абуджаў. Да таго ж, мужчына быў яна невярзючы.

— Я не дырэктар. Шчасліва заставацца—сказаў Сегаль аб адпачынку. Але адпачынку было не проста.

— Пачкай, пачкай, дырэктар, — незнаёмым гаварыў Александр Іосіфавіч, — пранімае-паправаляем пазіркн. — Ты скажы мне... от скажы, чаму ў вашым РДК у зале педагога пахіляў?

О, гэтыя пачкі набычаныя і рашучасце змаганца з ветрамі! Каму не даводзілася бачыць, як невярзючы нібы ўвапсца ілбом у нейкае глупства і з маніякальнай упартасцю вярзе і вярзе адно і тое ж. Гавораць, што мы маем у гэтым выпадку справу з несадымом алкагольным лунатызмам ці блюзнемнем. Што ж, бывае, мабыць, і такое. Але найчасцей, мне здаецца, дае сабе ў знікі нешта нахваліт кавецка—нагавару, набаршу абы-што, заўтра будучы незнаёмы ўспамінаць і паліпаючы: ніякіх сценкі, маўляў, не памятаю.

Чалавек, які прычыпіўся да Сегала, не задавоўваў адказ, што пахіля падлога—ва ўсіх відэафілія памяшканнях. І не задавоўваў неадзіна «дырэктар» прыняў яго за класнага майстра. Калі разам з Дзямідавым Сегаль пайшоў да аўтобусага прыпынку, незнаёмы счынуў за імі следам і некалькі разоў з усіх сіл ударыў Сегала ў галаву навострэй сталевай адверткай...

У той самай гасцінцы «Дзіна» сусед — вядомы журналіст — аб абурэнні расказаў мне пра навага з ім аглунаюча знаёмага, даволі вымагла ўжо служыцеля муз. Набраўшы звыш меры нахвалі, гэты фаназія (не хачу называць яго прозішча, бо сам усё-такі пры гэтым выпадку не прысутнічаў) спусціўся ў эстабллімент гадзюб і з жосткам Наталевна кінуў:

— Паліто... Герардобшчыца, як ёй і малюшыцу, папрасіла нумерок.

— Вы што—не ведаеце, хто я такі—звычайна заявіў непалеонічкі—пашукаць у сябе ў кішні нумерок ён палічы звычайна дзя свайго годнасці.

Герардобшчыца, натуральна, адказала, што ё ён ні быў, але пачынаў аддаць ёй нумерок—тым болей, што ў выпадку прапайкі ў яе выпадкі яго кош з зарплатаў.

— Вы што—не ведаеце, хто я такі!—ужо на больш высокай ноце паўтэрлялася пытанне.

І старая жанчына не вытрымала: — Ведаю. Але, далі-бог, гелей бы не ведалі.

Вайсковец сказаў, што і сам кінуў у твар раздурнаму п'яногу тое самае...

Прывесці яшчэ прыклады? Мушцік, не вартэ. Іх дастаткова ў памяці кожнага з нас.

Калі я часу пра падобнае «савольства генаў»—усё роўна, выкінуў яго літаратар, цыркаваць фокуснік ці, як Адамцоў, інжынер—у ўспамінае пра чытанне недаў ў Чкава выказанне, што бярэшчыцкія пісьменнікі надзвычайна, як першасвешчынікі. Імена гэтакаму неадзінаму чалавечаму гіганту—з вялікай, як гаворыцца, амбіцыяй «малой амуніцыяй»—руліца дэкадэц «навакольнай шчасці» не звычайнасць свайго характа.

А пачынаючы талентам гэта не заўсёды ўдаецца, то можна паспрабаваць іншым—пачынаючы звычайна фанфаронствам, ці звычайна выкадамі, як зрабіў Адамцоў. (Дарчым, я расказаў яго былім калегам, што ён ірхце дзя іх меркаванні па рабоце, якую вярзе. Кіраўнік адказаў В. Хрысталоў паціснучы плячыма: «У Адамцова, вядома, нейкі зольнасці ёсць, але ён вельмі памыляецца, калі лічыць, што ё ён туп і нас катастрафа...».)

Адамцоў атрымае за сваё злечыцтва тое, што заслужыў. Але не будзце добравішнікі, не будзце толькі смяяцца і асцярэжна выбіраць словы для дакору, сутыкнуўшыся з іншымі адамцовымі, чые ганебныя ўчынікі не паддаюцца пакуль што пад крмінальнае кодэкс. Бо наша дэбрата, нашэ наг, што т з ім зробіш, такі ў чалавек характары! могуць прывесці да новых няшчасцяў, нахваліт таго, што здарылася 17, снейка ля віцебскай гасцінцы «Дзіна».

Ул. МЕХАЎ.

НЕ ТАК проста паставіць асабліва на школьнай сцэне, п'есу Янкі Купалы «Паўлінка».

Але гэта была мара, і яна нараджала надзею.

— А што калі паспрабаваць? — пыталі драмгурткучы ў свайго кіраўніка Веры Фядосаўны Ермаковай.

— Чаму ж, можна, — адказала яна.

Гэта была настойлівая, руплівая праца. Два месяцы амазі, што некалькі доўга свідчалі вокны актывай залы Косаўскай сярэдняй школы. Ішлі рэштывы. Яны прыносілі радасці і замучэнні: разгараліся спрыяў; унікала мноства пытаньняў, якія патрабавалі неадкладнага адказаў. Іх даводзілася шукаць усім разам. Хто ведае, мабыць у гэтай адназначы і трэба бачыць адну з асноў таго поспеху, які чакаў маладых энтузіястаў беларускай драматургіі.

Было многа хваляванняў,

ДЗВЕ ГАДЗІНЫ РАДАСЦІ

многа проста звычайных клопатаў, без якіх не абыходзіцца ніводзін спектакль, асабліва першы. Самадзейныя артысты выносілі на суд гледача сваю працу.

І вось прэм'ера. Поўная зала. Тут не толькі вучні. Прышлі і іх бацькі і проста аматары гэтарэ, зацікаўленыя незвычайна аб'явама «Паўлінка» на сцэне нашай школы. І па прадзеваў, ніхто не шкадаваў, што завітаў у гэты вечар суды.

Добра іграюць вучні. Цырка нават вылучыць кароткіх небудзі з іх. Кожны вобраз: Паўлінка — Люся Туркова, Альжбета — Галля Дзятко, Агата — Іра Рамца, Іван — Іван Пархута, Сцяпан Крыніцкі — Рыгор Гурко, Адольф Выхоўскі — Мікола Тарасенкаў. — кожны з іх мае свае адметныя рысы.

Здзіўляецца адольнасці школьнікаў пераўвасабляцца ў саміх, здавалася б,

незнаёмыя ім вобразы. Герой камедыі жывуць на сцэне паўнакроўным жыццём, а не блудна па паўтарэнню завунычных тэкстаў. А гэта ўлашча не кожнаму і не кожны раз...

Пастаўка «Паўлінкі» на сцэне Косаўскай сярэдняй школы — не выдалоўсць. За некалькі апошніх год драмгурткучы школы паставілі амаль усё п'ес Купалы, многа аднаактовых спектакляў. А «Паўлінка» як бы падвоўдзіць вынікі ўсёй ранейшай работы гуртка.

Прэм'ера прайшла паспяхова, прынесла гледачам даве гадзіны сапраўднай радасці. А работа працягваецца — у вучняў ішчы не адно выступленне. Яны збіраюцца паказаць свой новы спектакль выбаршчыкам горада Косава і навакольных вёсак.

Р. БАКІЕВІЧ.

Сцэна з трагедыі Шэкспіра «Макбет», пастаноўкай у Віцебскай драмскай студыі А. Трусы. У ролях: Іра Рамца — Макбет, Іван Пархута — Макбет, Іван Пархута — Макбет, Іван Пархута — Макбет.

ЖЫВЫЯ ВОБРАЗЫ І ШТУЧНЫЯ КВЕТКІ

жанчыне. Пачатак на 1-й стар.

Х ішчы не асабліва патрабуецца «дэдачка», іх уручы і спектаклі гэтай абмяжованаю сцэна-аўдыторыяй.

Сваёй справе з калектывамі самадзейнасці, якім трэба, абавязана трэба, выступаць са сваімі отамі перад публікай. І калі ішчы твор пражыць сваё асацоў, пра блізкі і добра зразумелы ім справы, то гэта ўжо само па сабе ў значнай ступені праўдывае і выбар. Але калі прыняць да пастаноўкі п'есу з жыцця зусім іншых людзей, з ішчага часу, то тут дэбачы і іншы закон — трэба добра ведаць, што ты гэтым творам менавіта сцэнаіжы гледачу.

Мяркуючы па спектаклі «Апошнія», самадзейныя актывы ў Маладзечанскім народным тэатры—людзі здольныя. Чаго варты адзін толькі А. Федару, які так выразна, каб не сказаць захалююча, сыграў зусім некалькіх п'есу ролю доктара Явдэя, героя, які ў некаторых спектаклях пракоўдзіць амаль не заўважаным.

Але, калі гаварыць у цэлым пра пастаноўку п'есы Горкага дзя самадзейнага калектыву пакуль што не стала свайго. Актывы ішчы звычайна не апрацоўваюць людзей, ідуць па грыбы і, тым болей, адучы ў нас па драму. Занадта інтэлектуальна п'шчы і яркія кветкі, з якіх герані п'ятыя янкі.

Але ішчы гэтыя радкі і, шчыра кажучы, яшчы бярэ трыгога. А што, калі ў спектаклі пачы ўвешчаць так званы професійнальны кансультаў, якому ўсё-усё наперад вядома як і што, але які пры гэтым абсалютна не ведае героў драмы Васіля Гарбаўзіча, іх жыцця і побыту і які нічога не можа даць, акрамя сцэнічных штампав.

На спектаклі «Чырвоныя кветкі» беларускі актывы ішчы сапраўдна асалоду. Ён ведаць не толькі свайго жыцця, але і чужага. Ён кірае волькай шыраасцю, глыбокай народнасцю, чаго так цяжка домагацца ў професійнальных тэатрах і што бывае там даволі не частай гасцяй.

Варта прыгадаць з бокшыцкага спектакля хоць бы сцэну «вешчальніц». Шмат, вельмі шмат доводзілася бачыць на сцэне беларускіх вешчальнікаў. Калгасныя актывы ўзбагацілі яго сваімі, а значыць і новымі фарбамі, па-тэатральнаму яркімі і абсалютна верагоднымі, узятымі неласкідна з жыцця...

Гаворыць пра гэта можна было б шмат, але час нам выкажыць ішчы

АДНО ПАЖАДАННЕ.

Сваёй глыбокай самабытнасцю часам прывабліваў і ішчы драматычныя калектывы. Чаму-дзям, а народнасці могуць вучыцца ў іх і професіяналы. Думаю, што гэта можа з'явіцца дзя іх працы жыццёвага ірышча, асабліва ў тых выпадках, калі самадзейныя актывы расказваюць са сцэны пра блізкае, роднае ім жыццё. Менавіта сваё, глыбока самабытнае ёсць і ў спектаклі «Пелары-кветка» на п'есе Івана Козьмы, які падкрэўваў драматычны

У НЕКАЛЬКІ РАДКОЎ

Д У сталіцы Калахаскай ССР горадзе Аліма-Ата акупаюцца выстаўка твораў беларускіх мастакоў. На ёй прадстаўлены калектывы работнікаў — карціны, пейзажы, надромарты, партрэты.

І. ПЯТРОЎ.

Д Астравішчына-Гарадзельна-аэрабілія Мінскага раёна прайшла вечар сустрэчы чытачоў з п'есамі Е. Лосі і М. Скрыпчанка. На вечары быў арганізаваны продаж кніг беларускіх пісьменнікаў.

В. КІШЧУК.

Д Абдыбас семінар бібліятэчных работнікаў Мінска. Удзельнікі абмеркавалі пытанне падрыхтоўкі бібліятэкарства дзя 20-годдзя перамоў свецкага народа над наменна-фашысцкімі захопнікамі.

Л. ФРЫД.

Д Былі выкладчык, пенсіонер Іван Іванавіч Шаблюк часта выступаў з лекцыямі аб беларускай гітаратурцы гарадскога паселіца Удэ.

С. МІХЭД.

РАМАН «СОТА МАЛАДОСЦІ»

Д У сталіцы Калахаскай ССР горадзе Аліма-Ата акупаюцца выстаўка твораў беларускіх мастакоў. На ёй прадстаўлены калектывы работнікаў — карціны, пейзажы, надромарты, партрэты.

І. ПЯТРОЎ.

Д Астравішчына-Гарадзельна-аэрабілія Мінскага раёна прайшла вечар сустрэчы чытачоў з п'есамі Е. Лосі і М. Скрыпчанка. На вечары быў арганізаваны продаж кніг беларускіх пісьменнікаў.

В. КІШЧУК.

Д Абдыбас семінар бібліятэчных работнікаў Мінска. Удзельнікі абмеркавалі пытанне падрыхтоўкі бібліятэкарства дзя 20-годдзя перамоў свецкага народа над наменна-фашысцкімі захопнікамі.

Л. ФРЫД.

Д Былі выкладчык, пенсіонер Іван Іванавіч Шаблюк часта выступаў з лекцыямі аб беларускай гітаратурцы гарадскога паселіца Удэ.

С. МІХЭД.

РАМАН «СОТА МАЛАДОСЦІ»

Д У сталіцы Калахаскай ССР горадзе Аліма-Ата акупаюцца выстаўка твораў беларускіх мастакоў. На ёй прадстаўлены калектывы работнікаў — карціны, пейзажы, надромарты, партрэты.

І. ПЯТРОЎ.

Д Астравішчына-Гарадзельна-аэрабілія Мінскага раёна прайшла вечар сустрэчы чытачоў з п'есамі Е. Лосі і М. Скрыпчанка. На вечары быў арганізаваны продаж кніг беларускіх пісьменнікаў.

В. КІШЧУК.

Д Абдыбас семінар бібліятэчных работнікаў Мінска. Удзельнікі абмеркавалі пытанне падрыхтоўкі бібліятэкарства дзя 20-годдзя перамоў свецкага народа над наменна-фашысцкімі захопнікамі.

Л. ФРЫД.

Д Былі выкладчык, пенсіонер Іван Іванавіч Шаблюк часта выступаў з лекцыямі аб беларускай гітаратурцы гарадскога паселіца Удэ.

С. МІХЭД.

РАСПУБЛІКАНСКАЯ ВІСТАВКА «НА ВАРЦЕ МІРУ»

К. КАСМАЧОУ. «Рэчыцкая прычына». Трыпцік.

МАБЫШ, ГЭТА БУДЗІТ З ТЫХ ЛЮДЕЙ.

Калі мы сядзім у тых людзей, якія чамамуці саідаюць у кіно, набіраюцца пыхі, але разгаварыўшыся, дабрэюць, робіцца простымі і мілым.

— Я не паспеў спытацца ў касра... Сур'ёзна.— растлумачу Сярэзю.

— Адпачыніце! — кінуў сусед. — І не лічыце, што ёсць дурнішчы за вас.

— Талы даруйце...

Пачаўся кіначасопіс, але прадчуванне бяды, якое раптам і невадома чаго ўзіхнула ў Сярэзю, авадала ім і не давала сачыць за экранам. Ён краем вока бачыў плячо суседа, яго гора адкінуў назад галаву, пастрыжанаю пад вочкі, і поўніў трыгогай.

Калі кіначасопіс скончыўся і ў зале, каб магілі заісці тых, што спаліліся, загараўся бакавое святло, Сярэзю павернуўся да суседа і як не амянуў: побач з ім, утупіўшыся локцем у яго бок, сядзеў яго слядзіў Вяльці, заўсёды стомлены і таму злосьны Кароль, які назаўраў на п'янь-шчыра разоў на ноч выкілаць калісці на допыт, крчаў, калі адпачыніце павеці, і ўсё пераконваў, сваёй ручку: «На, падлісайся. Вось туй. Не лічы нас дурнымі. Тава папачынікі ўсё роўна раскалоўся. На!»

Ён пастаруў, твар спаласавалі маршчыны і складкі, і сьвае вочкі аж кр'янула жахліва. Але гэта быў ён — пачынае надзіраць вока, якое верыла ў тое, што выдала само, бо лічыла — так траба.

Спачатку Сярэзю хацеў скапіць пачыніцы і складкі, і сьвае вочкі аж кр'янула жахліва. Але гэта быў ён — пачынае надзіраць вока, якое верыла ў тое, што выдала само, бо лічыла — так траба.

— Мне дрэнна, Мама, — сказаў ён жанчыне побач, — давай пойдзем...

Лучы ад імі наіражам, Сярэзю даў іх да дома, запісаў нумар і зусім знісцены стаў думаць, які леш лабрана да Шыньскай.

Дома яго чакаў новы сюрытэс.

Схіліўшыся над сталом, з газетай у руках сядзеў ён. Перад ім гарэла лімба-грыбок. Каморка танула ў паўмроку, і добра асветлены былі толькі газета і сьвае твар — малады, асцяроўчаны, да болю родны. Руп дзв'юры дайшоў да яго не адразу. Але калі дайшоў, ён усё стравіўся, сьвае кінуў і бледны, з вачыма, на якіх закіпалі слёзы, пайшоў наустрача, несучы перад сабою працягнутыя рукі.

Сярэзю знаў жанку і, перавіўшы лімба, выцер ён доб.

УЛАДЗІМІР КАРПАУ

ШТО ПАРОБІШ-ЧАЛАВЕК!

ішчы трымаліся крыху аслаблена, але гуртам? Пабудка па вуліцах? Не, ні застаўшыся сам-сам, ні завітаў да каго-небудзь зараз Сярэзю не мог.

Ён выйшаў па праспект. Галінуў у адзін, у другі бок, прымыў пазірк на стратых раздзімах кіназатрымак «Цэнтральны» і ўзрадаваўся. Гэта быў выхад.

Нават не паглядзеўшы, якая ідзе карціна, Сярэзю кінуў білет. Задволены, што сёння пачынае праз мінуту, амаль падобна, а адуваннем нальці падаў у фак. Садзіўся ён на сваё месца, ужо калі было цёмна, без усялякай крыўды высухваючы неадзінадушна буркітну тых, кама, прапуючы яго, давалася ўставаць. Зала ішчы гаманіла, і, не могуць таксама сушыцца, Сярэзю лёгчы дакрануўся да суседа злева, разоў якая ляжала на надлактоўку крэсла.

— Вы не ведаеце, як называецца карціна? — схіліў да яго галаву Сярэзю.

— Не, — адказаў той, але рукі з надлактоўкі не зняў, наадварот, пакаў тых, каб Сярэзю не мог прымаціць сваёй.

Фильмы и саксафон

Святане... Да турэмныя кратаў прытулілі людзі: па двары ідзе Вера, на дзень на хатнім... Нарэшце, ёй дазволена першае спатканне з Паўлам. Яно радаснае і сумнае. Паўл выязджае на востраў у Беранія застанца ў турме. Палачнікамі адзначае яна на сцене галы, правядзенні ў няволі...

Гэта адзін з апошніх новай мастацкай кінааповесці «Пісьмы да жывых», створанай рэжысерам В. Вінаградным на студыі «Беларусьфільм» па сцэнарыі Алякс. Кучары.

У ролі Верацін адзначалася выпусніца Маскоўскага дзяржаўнага інстытута тэатральнага мастацтва Святлана Манарава. У астатніх ролях зняты А. Майрш, В. Нікулін, П. Макоцін, В. Цібардіна, Г. Гай, Н. Пракопчык, С. Станота і іншыя.

Павліцца на экране і новая дзюксербская мастацкая карціна «Я — Губу» сумеснага савецка-румынскага вытворчасці. Аўтары сцэнарыя — Я. Еўтушанка і Э. Барнет, рэжысёр-пастаноўшчык — М. Калатоў. Гэта першы спроба стварэння мінлага ад рэвалюцыйнага барацьбе кубінскага народа супраць бацьцэўскага рэжымі і каланіялізму, гадоўны герой нацыянальнага героя...

Многія глядачы, напэўна, памітаюць першы фільм рэжысера С. Самсонава «Сінахуа». Малады дэбютант вызначна ўспрымае мастацтва з глыбінёй пранікнення ў вобразы і савесці і заручэнні друк адначасна ў імяне рэжысера стварыць чужую атмасферу на экране, яго філігранную работу з ацёрамі, «Сінахуа» была ўдзячнай на Веніцыянскай міжнароднай кінааказіі прызам «Срэбраны леў», а тымсама прамым італьянскім кінапрэміяў за лепшы інавацыйны фільм.

С. Самсонаў вырашыў тады ж паказаць новы фільм па п'есе А. П. Чэхава «Тры сестры». Аднак адрэзана маладога рэжысёра ачышчыць сваю мару не ўдалося. Ён паставіў намяркоўна «За вітрынай універсітэта», кінааповесць «Рэжысёр» і іншыя, рэвалюцыйна кінааповесць «Антымістэчна трагедыя», і ўсё цвёрп фільм.

ФАКТ АСЭНСАВАНЫ НЕАСЭНСАВАНЫ

[Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.]

кую выдуманую схему іх учынкаў, адносін.

— Вываата Ісцуніроўка! — у адзін голас гавораць і рэжысёры, і актрысы, і сцэнарысты, і апэратары, і гледачы.

ВОСЬ тут на арэну творчасці выходзіць новы, прагрэсіўны метад здымак, які ў прайшлагае ступеню ўзаўважана жыцця пранаяваў нашы лепшыя кінадакументалісты — метад праятлага назірання. Трэба адзначыць чалавека, не робячы ісцуніроўка! Даўга сачыць, многа траціць пэўна, і потым адбіраць патрэбнае.

— Цяпер жаке ад нас нікуды не ўцяне, — так вырашылі некаторыя рэжысёры.

Згодна апошняму палажэнню быў зняты на студыі фільм «У сней і вецер» (рэжысёр Ул. Шпелер, апэратар І. Талстой). Ён расказвае аб будаўніцтве Гродзенскага азноатнавага камбіната. Нішчыры ісцуніроўкаў у стужцы няма. Усе знята з натуры, апарат зафіксаваў сапраўдную працу людзей. Трапілося кадры цікавага кадра падлетка нават сюжэты (історыя з вершамі, якія падпісаны «Венер»), што мог легчы ў аснову ўсяго фільма. Але праходзіць азын план, другі, трэці, на якіх мы бачым, як людзі працуюць, і зноў бачым ідзе паўтарэнне: першы план, другі, трэці... Трэба аўтарам зрабіць яшчэ адзін невялікі крок і фільм ператворыцца ў мастацкае асэнсаванне жыцця! Але гэтага «кроку» яны так і не робяць. І ўсё фільм пачынае ўспрымацца як механічны набор дакументальных кадраў. Атрымаўся вялікі, запячаны сюжэт з кінааповесці. Траскучы, на дзіва невыразны тэкст паведавае, што адбываецца ў кадры, а кадры рэжысёр прыклявае, а зяццэ, без разбору, адзіна да другога. Кінакамера як узляў і пачаць з'яўляюцца таналянасць — так і «гоніць» з такім жа аб'яктыўным суарыялізмам кадры за кадрам да самага канца. Рэжысёр нідзе нават не паспрабаваў ні паскорыць, ні павольна маніжаны рух, ён нічым не ўсклаваўся, нішто не спыніў і яго ўвагу. У гледац, хоць ён і адгадае, што гэта, што гэта Гродзенскага азноатнавага камбінат працуюць а натхненнем, не можа спасыніць гэта. Так становіцца бескарэсным нават самы добры, самы перадавы метад здымак.

ЯНА БУДЗЕ НАМАШАЙ РАСТОВАЙ

Улетку гэтага года на экран выйдзе дзве серыі з чатырох найважнейшых шырокаформатнага фільма «Вайна і мір». Стварыць карціны Сяргей Бандарчук. Роль адной з гадоўных гераінь — Наташы Растовай — даручана Люсі Савельевай, якая да гэтага ніколі не здымалася ў кіно. Прадзіўнае ўвазе чытача нарыс пра маладую актрысу.

НАТАШУ шукалі доўга. Расла фоталагерэя кандидатка на гэтую ролю, з кінарэжысёраў быў зроблены пошук метрыяжы фільма, а месца гадоўнай гераіні пра-рэнешаю заставалася вакантным.

Калі Люсі Савельевай прывезлі ў студыю, дырэктар карціны Іваню сказаў прыкладна вось што:

— Не дурцыце мне галаву і завядзіце гэтак дзіця да мяне як ляска...

Каб надаць адмыслова больш мяккую форму, дазвучыў прынцып рэжысёра Сяргея Бандарчука. Ён намерваўся сказаць ёй два-тры словы і выслухаць не больш. Аднак мінула сорак мінут, і Бандарчук, збыў з трыпу і бачыцца паверыць у удачу, загадаў рыхтаваць Люсію да кінарэжысёра.

І вось перад аўтарам існуюць карціны прайшлых кадраў кінароўбы, ў адной стале яна: Наташа Растова зноўдзяна.

ДЗІЦЯ ЛЕНІНГРАДСКАЯ БЛАКАДЫ

Вось як Талстой упершыню прадставіў сваю гераіню: «Чарнавока, з вялікім ротам, непрыгожа, але жвавая дзівачка».

Між тым, калі я звану Люсі Савельевай, перад маімі вачыма сам па сабе ўзнік вобраз чужоўнай Оды Хелборн з амерыканскай эканізацыі «Вайны і міру» — такая ўспыністая прывабнасць прыгажосці.

Прадзень я сустрачаю з Савельевай ў касцюме «Мастацтва»

Пятніца, 26 лютага 1955 года

Кадр з фільма «Тры сестры»

«Тры сестры», створаны С. Самсонавым на «Масфільм», нарэшце, выходзіць на экраны.

Роль Волгі ў карціне выконвае актрыса Л. Савельева. Вобраз Машы стварыла М. Валодзіна — палупрофна кінаактрыса, чыя апошняя ўмятка работа ў кіно — кінакарціна «Антымістэчна трагедыя». У ролі Ірыны здымалася дэбютантка, выпускніца Тэатральнага вучылішча імя Шчэціна Т. Мальчанка.

Гледачы ўбачаць яшчэ два новыя кінароўбы вытворчасці студыі «Масфільм» — «Ханейсты» (рэжысёр Р. Гольдін, сцэнарыі Ю. Трыфанав) і «Напрошанае каханне» (рэжысёр Ул. Махараў).

«Наш сумленны хлеб» — так называецца фільм аб жыцці нагасанскай вёскі, зняты на Адраскай кінастудыі К. і А. Муратавічы па сцэнарыі Я. Бондана.

На самай будучы дэманстраваць прыгоднікі мастацкі фільм «Да вясны, мухтары» вытворчасці кінастудыі

лэўныя кірунку і паслядоўнасці змяшчаліся, прывізілі пэўныя ўсе кадры, і фільм кранае гледача.

Аўтары адкрываюць нам Палессе, яны даюць магчымасць гледачу быць судзіўнікамі свайго падарожжа, яны з'яўляюцца перадачымі ачышчэнням настрой, што перажылі, калі сустракаліся са з'яўляюцца аб іх расказаў. Камера ў іх не аб'яктыўна, яна іраціліна, яна падае тама, як гэта было і ў «Сведках вясніцы», гэтабылі жывым чалавечым вокам.

Толькі яна глядзіць тут па-нашуму. Тут яна спакойная, павольная. Настойлівым паўтарам і развіццём якой-небудзь з'яўляюцца перадачымі характэрна палескай зым, то вясновы разліў з яго бясконнымі лодкамі — з іх з'яўляюцца сімфонія лодак, на якіх воззяць дровы і коней, едучы на другі бок вудыц да каханай. Камера хвалююцца расказвае аб прыходзе чалавек — ясна ўспрымаецца як сімвал адраджэння і абнаўлення ўсяго палескага жыцця. Аўтары і не гавораць пра гэта ў тэксе, але гэта даводзіцца да гледача асацыятыўнымі ладам. Камера заўважае новыя лініі электраперадач, працу шахцёрна-салінораў, нафтавыя вышкі. І ўсё гэта яна падае мякка, без прастаілінай афектнасці, без аб'яктыўнага падкрэслівання. Яна бачыць гаворыць: «Не трэба гучыць высокіх слоў!» Для нашта Палесся гэта прастая будзённая справа.

Інакш і быць не можа! І вось такім прыёмам аўтары ўмяцоўваюць справу сацыялізма ў лясціны разам з ім, чым гэта мог быць зрабіць «лавава», і быць там «палітычна акрэслены» метад паказу. Часамі калі мы пачынаем нешта даказваць з вялікімі эмоцыямі і мінагаслоўнацю, у гледача ўзнікае сумненне: ці не спрабуем мы нешта пераінтэрпрэтаваць, аўтары і гэтыя два апошнія фільмы не ўніклі некаторых недолухаў мастацкага і ідэяльнага характэра, Аўтары можа дакарнаць, напрыклад, за не зусім добрае адрэжэнне рытмікі мантажу, за не зусім дакладнае размяшчэнне некаторых акцэнтаў, за некаторыя крыху запячаныя або занадта лаканічныя мясціны. Але радуе тое, што аўтары гэтых фільмаў здолелі пранікнуць у сутнасць фактаў, у іх дух, у іх эмоцыянальнасць, і ўсё гэта яны зрабілі не за кошт «эвастраіі» сюжэта, дыктарскага тэксту, музыкі, і зрабілі, выкарыстоўваючы кінамаграфічную мову, — уласна кажучы, якой і павінен зусім карыстацца нашы кінадакументалісты.

Зразумела, і гэтыя два апошнія фільмы не ўніклі некаторых недолухаў мастацкага і ідэяльнага характэра, Аўтары можа дакарнаць, напрыклад, за не зусім добрае адрэжэнне рытмікі мантажу, за не зусім дакладнае размяшчэнне некаторых акцэнтаў, за некаторыя крыху запячаныя або занадта лаканічныя мясціны. Але радуе тое, што аўтары гэтых фільмаў здолелі пранікнуць у сутнасць фактаў, у іх дух, у іх эмоцыянальнасць, і ўсё гэта яны зрабілі не за кошт «эвастраіі» сюжэта, дыктарскага тэксту, музыкі, і зрабілі, выкарыстоўваючы кінамаграфічную мову, — уласна кажучы, якой і павінен зусім карыстацца нашы кінадакументалісты.

Мог жа, напрыклад, застацца на борам розных нехвалюючых кадраў фільма «Будзь такая жывая!» (а Наташа чарнавока), няяркі, хутэй намячыны, чым наменасы бровы. Ніжэй экстравагантнасці.

Ідзе прымерка новай сукенкі. На лічцы аксаміт клядуць карныя карункі. Прывосцыць каштоўнасці. Камні кідоўць святло на твар Люсі — ён пераўтвараецца.

Я працягваю крытычна прыглядзецца да Савельевай. На вуліцы, у натуры, яна нічым не вылучалася; яна не прыкуе да сябе позіркі неакульных супраць іх воў.

Потым я лаўлю сабе на думцы, што Люсі твар мне вельмі знаёмы. Ён знаёмы савай звычайнасцю, чысцінёй і дакладнасцю тыпова рускіх ліній. У ім ёсць любячая прастата і сімпласнасць, як у чужыцкіх жанчын: гледачы на яго ўспамінаюць романы Тургенева, апалядніаў Бунина.

Мы выходзім са студыі, сядзем у машыну. Неперадзе спынаецца «Мерседэс» з жанчынаю за рулём. «Абганіце, абганіце!» — раптам крычыць Люсія. У пачынальных вачах не з'яўляюцца іскры, і я ажывае ўвясці сабе не на кані, на полі, — такая тэмпераментна і выразная яна стала ў адзін момант.

Яна часта гаворыць «не ведаю». Калі адказ не прыходзіць сам па сабе, яна не шукае яго, не выклікае штучна, не падмаінае ночым прыблізнам. Гэта рыса — Наташы Растовай.

У Талстога нішто не выпадае. Імя Андрэй значыць «мужчыня»; Наташа — натуральнае, «пророднае». Люсія вельмі непасрэдна і проста. З яе паўпуненнем выганяецца ўсялякая штучнасць; яна абавязвае навокальных да чыста-сэрцачасці.

...Яна нарадзілася ў сорак другім у Ленінградзе. Была блыдак, горды галадаў. На вуліцах ладзіла непрыбраныя трупы, было месца, калі яны ішоў за дзверкі. Люсі не было месца, калі яны ішоў за дзверкі. Люсі не было месца, калі яны ішоў за дзверкі. Люсі не было месца, калі яны ішоў за дзверкі.

Цяпер у ёй, у дарослай, упольнаецца нейкая фізічная іявасць, тонкасць, магчыма — спадчына тых гадоў.

Кадр з фільма «Няпрошанае каханне»

«Масфільм» (аўтар сцэнарыя — І. Метэр, рэжысёр-пастаноўшчык — С. Тумахін), каліроўбы мастацкі фільм зусім кінамаграфістаў «Смэйтай свае сэрца», пастаўлены рэжысерам Э. Файнама па сцэнарыі А. Галева. Апошні апаляе пра стварэння вольнай маталургіі ў Казахстане, пра тых, хто атрымаваў сапраўдную радасць ад сваёй працы.

Пра месца чалавека ў жыцці, пра тое, што ў любові справе ёсць месца для падвзгі апаляе мастацка кінастудыя «Аповесць пра Пташкіна» вытворчасці Кіеўскай кінастудыі імя А. Даўжыні. Аўтар сцэнарыя — Н. Амельчанка, рэжысёр — пастаноўшчык — В. Крыжановіч.

З заручэнні інакараці выдучы на экраны: балгарская — «Мім рэйнаская»; чэхаславацкая — «Крыні»; румынская — «Мужак»; польская — «Жонка для аўстраліяца»; югаслаўская — «Чалавек з фатаграфіяй»; італьянская — «Буня»; англійская — «Левы, правы і цэнтры і іншы».

«ВЫРАТАВАННЕ АНДРАМЕДЫ»

Шмат дзесяцігоддзям унікальная карціна «Выратаванне Андромеды» хвалілася ў прыватных зборах у Парыжы і Дрэздэне. Яна мастаке не было вядома. Пасля палатно набыў Ленінградскі Эрмітаж для Маскоўскага музея выяўленчых мастацтваў імя Пшукіна.

«Карціна невядомага мастака» — з такой нешматслончай атэстацыі палатно гэтае потым было перададзена Казахскай мастацкай галерэі. Науковы супрацоўнік галерэі Іраіда Кучыч здолеў давесяці, што аўтар «Выратавання Андромеды» — вядомы французскі жывапісец XVII стагоддзя Себасцян Бурдон. Вядомы савецкі мастацтвазнаўца згадзіліся з гэтым сцвярджэннем.

Летась Казахская мастацкая галерэя набыла таксама пейзажы Праспера Мерылі, скульптуру Антуана Куазаво, зюд Каміля Каро, значна пашырыўшы сваю экспазіцыю твораў французскіх майстроў XVI — XIX стагоддзям.

АДН.

47 МУЖЧЫН І АДНА ЖАНЧЫНА

Амерыканскі псіхіятр прафесар Джордж Інгел правёў цяжкую серыю эксперыментаў, якіх добра дадуць спрымаюць, асабліва да страху ў мужчын і жанчын. Пры гэтым выявілася, што ў амерыканскіх мужчын першыя сімвалы чым у жанчын. У час эксперыментаўнага прагледу аднаго з ганітэрных фільмаў у тымчасовы момант жанчыны адна страціла прытомнасць, астатнія ж 999 жанчын сміяліся ў час самых жорсткіх сцен. З тымчасовым падобным мужчын, якія глядзелі гэты ж фільм, было нервова ўзрушана 47 чалавек.

«Вохенсто».

ТЭАТР, ЯКОГА РАНЕЙ НЕ БЫЛО

МЫ ПРЫВІКЛІ, што назву расказвае. Мама, бабуля, кніжніца, казанчкі па радыё, артыст са сцены. Сёння вам назву расказвае. Вашую любімую казку «Марозка», музыка і песня чужоўна перадаюць пакуці і думкі герояў, неадрама ж хочацца спяваць, калі цябе перапаўняе радасць...

Ты гаварыла дзеціна «Ціба Наташа» — заслужаная артыстка распуціна Наталія Сак. Гадоўны рэжысёр дзіцячага опернага тэатра, які ніколі не існаваў раней. Гэта было перад пачаткам спектакля. А ў самым спектаклі німаўла рэжысёрскіх указанняў і рапкі зброўных дзеянь.

Раней іх не было. «Марозка» па-чае сваё сімвалічнае жыццё і блачны паказ. Такія ён быў некалькі гадоў запар і на сцене Тэатра эстрады, калі добра дадуць ўспрымаюць гэтую чатыры карціны. Трошкі раскрасчаны адным рускім танцам. Увучачышы, яны добра дадуць ўспрымаюць гэтую маленькую оперу, сённяшні рэжысёр тэатра вырашыў зрабіць яе «сапраўдным», самастойным спектаклем.

Вось тут «Умчаліся» гледачы: «Мы хочам, нісцілі даці са школы на вуліцы Асіпенка, — наў у маленькіх сімвалічна-ацёраў сімвалічна, зусім маленькі, як мы, і вась, калі ласка, — у замку Марозкі!»

Між тым, Люсія Савельева, дзіцячы зусім не бланкітны крыві, якая ў жыцці не бачыла вадной тытулавай асобы, не атрыса і, значыць, неауважна рамяту стварыць мудрагелістым прыёмам заададзены характар, — Люсія Савельева ўваходзіць у вобраз Наташы Растовай лёгка і дакладна, і гэту зынтэлінасць разнагата чалавек з вымышленым мастацкім персанажам Сяргея Бандарчука лічыць вышэйшым дасягненнем актрысы.

Гэты дзіцячы, любімы дзіцячы калектыў, сабраў з удумі. Яе прыход у кіно па нечаканасці можа параўнаць з паўпуненнем Золушкі на балі. Яе прыгожасць узнікае і знікае як нейкі падарунак, які даецца ў мінуты высокага духоўнага напружання. Яе талант нагадвае багата месацэнараджэнне, памеры якога лічыць не ўстаноўлены.

Люсія Савельева яшчэ не спыніюцца на вуліцы, не прасіць аўтаграфу, не праследуюць разрацэры.

Але вось аднойчы на экраны выйдзе чатырохсерыйная эпапея «Вайна і мір», і людзі загавораць пра новую актрысу, непладобную ні на яду з кінозася свету.

Віктар БУХАНА, спецыяльны карэспандэнт АДН.

СЛАВНЫ СЫН ГРЭЦЫІ

СЛОВЫ горкаўскай «Песні пра сокалаў...» «Хай ты памёр!» Але ў гэтай смель і думках думках з'яўдзіў ты будзеш жывым узорам і кічам, гордым да свабоды, да святла! Не выпадкова пастаўлены эпіграфам на першай старонцы толькі што выпушчанага ў свет новага кітэ серыі «Жыццё выдатных людзей». А з вокладкі і са старонкі на чытача глядзіць чалавек з яснымі, палкімі вачыма. У руцэ ў яго любімая кветка — чырвоная гваздзіка.

Нікас Беланіс, слаўны сын грэцкага народа. Пра яго неслыханае, бязова жыццё, да канца адададзенае служноі шматпакутнай радзіме, справа працоўны, апаляе гэты кіта.

Аўтар яе — Міхалі Віцін з першых жэ старонак пераюсціць чытача ў невялікі гарадок Амеіліс, што ў паўночна-заходняй частцы паўвострава Пелопанэс, знаёміць з сям'ёй Георгіа і Васілікі Беланісаў, апаляе пра іх сына Нікаса, яго ўступленне ў жыццё, да вучобы ў школе і ў Афінскім універсітэце, пачатак рэвалюцыйнай дзейнасці, удаел у юнацкім руху і актыўную работу ў Камуністычнай партыі, з якой ён назаву-сёды звязуў сваю лёс.

Кіта Беланіс, слаўны сын грэцкага народа. Пра яго неслыханае, бязова жыццё, да канца адададзенае служноі шматпакутнай радзіме, справа працоўны, апаляе гэты кіта.

Аўтар яе — Міхалі Віцін з першых жэ старонак пераюсціць чытача ў невялікі гарадок Амеіліс, што ў паўночна-заходняй частцы паўвострава Пелопанэс, знаёміць з сям'ёй Георгіа і Васілікі Беланісаў, апаляе пра іх сына Нікаса, яго ўступленне ў жыццё, да вучобы ў школе і ў Афінскім універсітэце, пачатак рэвалюцыйнай дзейнасці, удаел у юнацкім руху і актыўную работу ў Камуністычнай партыі, з якой ён назаву-сёды звязуў сваю лёс.

«Жыццё выдатных людзей», кіта М. Віціна «Беланіс» інастравана шматлікімі фатаграфіямі. Яны паказваюць слаўнага патрыёта ў юнацтве, у гады суровай барацьбы і ў апошні дні яркага жыцця, якое ра-на спынілася.

Георгій КАРАТКЕВІЧ, (АДН).

ІХ НАРАВЫ, ІХ МАРАЛЬ

ФАКТЫ З ЗАРУБЕЖНЫХ ГАЗЕТ І ЧАСОПІСАЎ

ВУЧЭБНЫ ТЫСТ

Тыст, які выходзіць з мовы, знаёмай у Нью-Йорку мовы ўмываць. Фірма «Матэвэйшн» Ронардс Гампнін выдала выпуск грамлінаў, у якіх на матэвэйшн выкладзены асновы фізікі, хіміі, геаграфіі і іншых навук. На думку педагогаў — навуковых навукаў і тэатраў фірмы — злучыць запамінаюць вучыцца матэрыял, калі ён даецца ў куплях на прыемную мелодыю. Пасліцыні маюць добры збят.

«Морген».

ЭЛЕКТРОНЫІ ВАРТАУНІК У ЦАРКВЕ

За апошні час пачаліся ірадыяны з царквы. Невядома з чым і з чым, але ў царкве ўсталявалі апаратуры, якія перадаюць гомы з кубна для ахаравання. Абат Франс Гуат з Тромсёла (Францыя) расказаваў сваю мэта, аховы царкоўных грошай. У кубнах для ахараванняў непрыкметна маніпуляцыя электронаў, дра-стасаванне, іное ўключэнне грошану пры спробе дастаць грошану. У першы ж дзень удалося знайсці злодзей, які спрабаваў дастаць грошы з кубна для абарава Святой Дзева.

«Юаніта».

МАХІЛІСТВА НЕ ДАКАЗАНА

10 мільярд фунтаў стэрлінгаў — такі выйгрыш атрымаў вялікая шайка махлістоў на апошніх аскачках ганчаноу ў Лондане. Усе ведаюць, што пры аскачках аб'явілася страшына іае махлістыя, аднак паліцыя не мела рэчывых доказаў, каб заададзіць аскачкі спыніць. Перад самым пачаткам аскачкі члены шайкі кіравалі ўсе тэры-тарыяльны аскачкі. Каб прывесці да іх не дапусціць да нас інашых аферы-сты рабілі ўсе новыя аскачкі і самамі махлістымі стужамі. У гэты час іх судзілі і бліжэйшай іае тэлефоннай лініі, наспына ведучы розныя бліжэйшыя размовы. Аргані-

«Ліберасьен».

64 МУЖЧЫН І АДНА ЖАНЧЫНА

Амерыканскі псіхіятр прафесар Джордж Інгел правёў цяжкую серыю эксперыментаў, якіх добра дадуць спрымаюць, асабліва да страху ў мужчын і жанчын. Пры гэтым выявілася, што ў амерыканскіх мужчын першыя сімвалы чым у жанчын. У час эксперыментаўнага прагледу аднаго з ганітэрных фільмаў у тымчасовы момант жанчыны адна страціла прытомнасць, астатнія ж 999 жанчын сміяліся ў час самых жорсткіх сцен. З тымчасовым падобным мужчын, якія глядзелі гэты ж фільм, было нервова ўзрушана 47 чалавек.

«Вохенсто».

ТЭАТР, ЯКОГА РАНЕЙ НЕ БЫЛО

МЫ ПРЫВІКЛІ, што назву расказвае. Мама, бабуля, кніжніца, казанчкі па радыё, артыст са сцены. Сёння вам назву расказвае. Вашую любімую казку «Марозка», музыка і песня чужоўна перадаюць пакуці і думкі герояў, неадрама ж хочацца спяваць, калі цябе перапаўняе радасць...

Ты гаварыла дзеціна «Ціба Наташа» — заслужаная артыстка распуціна Наталія Сак. Гадоўны рэжысёр дзіцячага опернага тэатра, які ніколі не існаваў раней. Гэта было перад пачаткам спектакля. А ў самым спектаклі німаўла рэжысёрскіх указанняў і рапкі зброўных дзеянь.

Раней іх не было. «Марозка» па-чае сваё сімвалічнае жыццё і блачны паказ. Такія ён быў некалькі гадоў запар і на сцене Тэатра эстрады, калі добра дадуць ўспрымаюць гэтую чатыры карціны. Трошкі раскрасчаны адным рускім танцам. Увучачышы, яны добра дадуць ўспрымаюць гэтую маленькую оперу, сённяшні рэжысёр тэатра вырашыў зрабіць яе «сапраўдным», самастойным спектаклем.

Вось тут «Умчаліся» г